

Gør vi det rigtige med praksisnær undervisning?

Vibe Aarkrog

Danmarks Pædagogiske Universitetsskole

22.8.07

Formål og indhold

- Formålet er, at I finder inspiration til at diskutere og især videreudvikle jeres undervisning.
- Derfor skal mit *oplæg* kombineres med jeres relatering til praksis i et *gruppearbejde* efterfulgt af en *opsamling*, der peger på, hvad I kan gå hjem og gøre.

Hvad er praksisrelateret undervisning?

- Den teoretiske undervisning relateres til kursisternes praksis
- Teori = viden, ord
- Praksis:
  - Typiske arbejdsopgaver
  - Rutine, variation
  - Alene, sammen med andre
  - Enkle, komplicerede arbejdsopgaver
- Relatering: hvordan kobles teori og praksis?, f.eks.:
  - Læreren/kursisterne giver eksempler fra praksis
  - Kursisterne afprøver teori i eksperimenter
  - Kursisterne anvender teori til at løse opgaver i praksis

Hvorfor praksisrelateret undervisning?

- Vi er mere motiverede for at lære, når vi kan se, at vi kan bruge det, vi lærer.
- Vi lærer nemmere, når vi kan genkende noget, og det, vi genkender, er noget, vi tidligere har lært og erfaret f.eks. i praksis.
- Derfor vil vores læringsmæssige udbytte af undervisningen styrkes gennem relateringen til praksis.
- **MEN ER DET NU RIGTIGT?**

Undersøgelse af praksisrelateret undervisning

- Hvordan indvirker forskellige former for praksisrelateret undervisning på elevernes motivation for at lære og på deres udbytte af undervisningen?
- **Hvad:** Praksisrelateret undervisning i de almene fag, matematik, kemi m.v.
- **Virker**
- **Hvordan:** Motivation og udbytte (målt gennem interview og tests)
- For **hvem:** Eleverne (fagligt stærke, fagligt svage elever)

Aarkrog, V. (2007). Hvis det skal gi' mening. Elevernes udbytte af praksisrelateret undervisning i erhvervsuddannelserne. UVM.

Hvordan relateres der til praksis?

- Teoribaseret undervisning: Målet er at lære teori, og praksis inddrages for at forstå teorien.
- Eks: teoretisk viden om kommunikation, eksempler fra praksis
- Praksisbaseret undervisning: Målet er at løse opgaver eller problemer i praksis, og teorien anvendes som et redskab til dette.
- Eks: Projekt om behandling af sukkersygepatienter, inddragelse af teori.

Lærerstyret undervisning eller elevernes selvstændige arbejde

- Lærerstyret undervisning: læreren giver oplæg, formulerer opgaver og/eller instruerer eleverne.
- Elevernes selvstændige arbejde: Eleverne løser opgaver selv, og læreren fungerer som vejleder eller konsulent.

Fire kategorier

- 1. Teoribaseret og lærerstyret
- 2. Teoribaseret og elevernes selvstændige arbejde
- 3. Praksisbaseret og lærerstyret
- 4. Praksisbaseret og elevernes selvstændige arbejde

Kursisternes udbytte

- *Motivation* for at lære teori. Det skal være meningsfuldt for eleverne.
- Kunne *gengive* det, man har lært.
- *Forståelse*: Kunne forklare det, man har lært.
- *Transfer*: Motivation for at anvende det, man har lært, i praksis: Kan man se, at den teoretiske viden kan anvendes og kan man forklare, hvordan den kan anvendes.

Fremgangsmåde

- To forløb blev beskrevet: Forløb A og B ligner hinanden på alle områder undtagen *for eksempel*: at A er teoribaseret og relativt lærerstyret og B er praksisbaseret og relativt lærerstyret.
- Sammen med læreren blev det udbytte, som eleverne gerne skulle have, beskrevet. Der blev udarbejdet en opgave/ test.
- Fagligt stærk/ fagligt svag elev på hvert forløb blev interviewet efter besvarelsen af opgaven/ testen.
- Læreren blev interviewet om erfaringer fra gennemførelse af forløbet.

Eksempel

- Matematik for murere:
- Beregning af materialer i forbindelse med renovering af badeværelse.
- Forløb A: Teoribaseret: eleverne beregner materialer på baggrund af nogle formulerede opgaver, der bl.a. indeholder angivelse af målene på et badeværelse.
- Forløb B: Praksisbaseret. Eleverne beregner materialer på baggrund af egne opmålinger af et badeværelse.

Resultater 1

- Både fagligt stærke og fagligt svage elever motiveres for undervisning, der tydeligt relaterer sig til praksis. Tydelig = når eleverne arbejder med teori i forbindelse med praktiske opgaver og problemer. Eleverne foretrækker at arbejde med praktiske opgaver i værkstedet frem for med teori i klasseværelset.
- Motivation for at lære er en nødvendig men ikke tilstrækkelig betingelse for, at de fagligt svage elever opnår et fagligt udbytte af undervisningen.

Resultater 2

- Form indvirker på udbytte: Eleverne lærer noget forskelligt i den teori- henholdsvis praksisbaserede undervisning. I 'teoribaseret' læres teori, i 'praksisbaseret' lærer man noget om praksis. Det at skulle arbejde i praksis hjælper således ikke nødvendigvis eleverne til en hurtigere forståelse af teori. Tværtimod kan den praksisbaserede undervisning tage tid fra teoriindlæringen frem for at understøtte denne.

Resultater 3

- Eleverne lægger mindre vægt på, om undervisningen er teori- eller praksisbaseret end på, om læreren hjælper dem eller ej. I den praksisbaserede undervisning er eleverne mere overladt til sig selv end i den teoribaserede undervisning.
- Selv om både stærke og svage elever motiveres ved at arbejde i praksis og foretrækker praksisbaseret undervisning, så kritiserer især de fagligt svage elever denne for at være lagt for meget an på elevernes selvstændige arbejde.
- Medens de fagligt stærke elevers udbytte ikke væsentligt påvirkes af, om undervisningen vægter lærerstyring eller elevernes selvstændige arbejde, så oplever de fagligt svage elever, at lærerstyring har positiv indvirkning på deres udbytte af undervisningen.

Problemområder

- Praksisrelateret undervisning er i stor udstrækning forbundet med kursisternes selvstændige arbejde
- Kursisterne skal hjælpes fra teori til praksis og tilbage igen.
- Dette kræver et større fokus på, hvordan praksis ser ud, og hvordan teoretisk viden kan anvendes i forskellige praksissituationer.

Gruppearbejde

I gruppearbejdet skal I nå alle tre spørgsmål, så sørg for at holde øje med tiden, for I har ca. ? minutter til hvert af følgende spørgsmål:

- Hvordan relaterer I jeres teoretiske undervisning til kursisternes praksis? Brug begreberne praksisbaseret/teoribaseret og lærerstyret / kursisternes selvstændige arbejde, når I skal beskrive jeres undervisning. Uddyb hvordan jeres form for **f.eks.** teoribaseret undervisning ser ud.
- Hvilke overvejelser gør I jer om kursisternes udbytte? Beskriv, hvordan I forestiller jer, at de kan bruge den viden, de får i undervisningen, i deres praksis.
- Hvad er de væsentlige udfordringer, når I skal skabe sammenhæng mellem teori og praksis på en måde, så undervisningen er **meningsfuld** for kursisterne? På hvilke måder vil I tage fat i disse udfordringer?